

Közösségi média, mint a legújabb oktatási módszer a tanórán
Tudományos Diákköri Konferencia 2024. ősz
Teljes dolgozat

Készítette: Körmöndi Helga
angol nyelv és kultúra tanára-
történelem- és állampolgári ismeretek tanára

Konzulens: Dr. habill. K. Nagy Emese
egyetemi docens, főigazgató
Tanárképző Intézet

Tartalomjegyzék

1 Bevezetés

2 Szakirodalom feldolgozása

2.1 Classroom management, azaz tanulásszervezés

2.2 Tanulásszervezési módok és azok jellemzői

2.3 Digitális technológia és az oktatás

2.4 Közösségi média

2.4.1 A Web 2.0. közösségi média leírása, tulajdonságai

2.4.2 Lehetséges előnyei a közösségi média használatának

2.4.3 Nehézségek, hátrányok a közösségi média használatával kapcsolatban

3 Kutatás bemutatása

3.1 A kutatás célja

3.2 Kutatási kérdések

3.3 Kutatási hipotézisek

3.4 Kutatási módszerek, résztvevők

3.5 A vizsgálni kívánt minta kiválasztása

3.6 A kutatás megvalósítása+

3.7 Kutatási eredmények elemzése

3.7.1 Biometrikus adatok a résztvevők

3.7.2 Eredmények ismertetése a hipotézisek tükrében

3.7.2.1 Első hipotézishez tartozó eredmények

3.7.2.2 Második hipotézishez tartozó eredmények

3.7.2.3 Harmadik hipotézishez tartozó eredmények

3.7.2.4 Negyedik hipotézishez tartozó eredmények

4 Következtés

5 Összefoglalás

Bevezetés

A közösségi média egy olyan jelenség, amely behálózza egy átlagos európai gyermek, fiatal felnőtt, és felnőtt életét. A folyamatos ingeráramlás és az információk végeláthatatlan hálója az életünk alapvető részévé vált és vitatott, hogy éppen negatívan vagy pozitívan, de befolyásolja a mindennapjainkat. Sok más egyéb terület mellett a diákok iskolai teljesítményére is hatással van. Erre, középiskolás éveim alatt is felfigyeltem, valamint harmadéves angol nyelv – és kultúra tanár, valamint történelemtanár hallgatóként az iskolai gyakorlatok során is volt lehetőségem efféle tapasztalatokat gyűjteni. A gyermekek az iskolában sok esetben kedvtelenek és nem ismerik az élvezettel tanulás jelenségét, ám ennek megismerésével nagy mértékben meg lehetne változtatni az iskolához és a tanuláshoz való hozzáállásukat.

Az oktatás megújításakor viszont nem csak arra van szükség, hogy a diákok tudását kibővítsük és új lehetőségeket mutassunk be nekik, hanem a tanárok gondolkodására is hatnunk kell. Ahogyan fentebb is említettem a közösségi média használata nem feltétlenül jár a mai nézőpont szerint pozitív eredményekkel a tanulás szempontjából, ezen viszont változtathatunk. A tanároknak tudatosan kell oktatni a diákokat az órák során arról, hogyan lehet hatékonyan és a tanulás folyamatában célszerűen használni a közösségi média felületeket. Ezen oldalak alkalmazása megkönnyítheti a tanulást, és egy olyan közegbe viheti át a tanulást és tanítás folyamatát, amit a diákok ismernek és nap mint nap használnak. Meggyőződésem, hogy a modern világ vívmányai ellen nem harcolnunk kell, hanem meg kell tanulnunk velük együtt élni és a saját hasznunkra fordítani őket, hiszen már a mindennapjaink részévé váltak.

Kutatásom célja az, hogy bemutassak és hatékonyságuk alapján vizsgáljam, majd rendszerezem, a szakirodalom által is meghatározott oktatási módszereket és hogy javaslatot tegyek arra, hogy a tanítás és tanulás folyamatába egy modern, új módszerként emeljük be a közösségi média használatát a tanórákon.

A módszertani tudás fontosságát felismerve döntöttem a mellett, hogy összegyűjtök néhány oktatási módszert és különböző szempontok alapján vizsgálom majd rendszerezem az oktatási módszereket középiskolai közegben. A módszerek használatának az ismeretében pályakezdő tanárként egy kézzel fogható, és bármikor használható tudástárral fogok rendelkezni és ez megkönnyítheti majd a mindennapjaimat.

Dolgozatom oly módon járul hozzá a tudományos alapismeretek bővítéséhez, hogy egy más szempontból vizsgálja a közösségi média adta lehetőségeket és akár egy új módszer szakirodalomba van beemelésének az alapjait is lefektetheti. Ezek mellett szeretném hangsúlyozni az adaptálódás és alkalmazkodás fontosságát a dolgozatom megírásával.

2. Szakirodalom feldolgozása

Az alábbiakban hosszasan tárgyalom a classroom management, azaz tanulásszervezéssel kapcsolatos tárgyi alapokat, valamint a különböző tanulásszervezési módszereket és azoknak a jellemzőit.

Ezt követően a szakirodalmi feldolgozásban kitérek a közösségi média, mint jelenség leírására és a tanórán való alkalmazás aspektusainak a megvizsgálására.

2.1 Classroom management, azaz tanulásszervezés

A tanulásszervezés olyan módszereket foglal magába, melyek elősegítik a tanítási folyamat sikerességét, hatékonyságát. Részt képezi a tanterem elrendezése, szabályok és eljárások meghatározása, tanulók figyelmének irányítása, a tevékenységekben való részvétel fenntartása és a tanulás/tanítás módszereinek a meghatározása.¹ A szervezési feladatoknak a célja az, hogy a tanulók számára egy olyan körülményt teremtsen, amely elindítja és fenntartja a tanulás folyamatát, mindezt úgy, hogy alkalmazkodik a tanulócsoport igényeihez is. A szervezés részei közé tartozik továbbá az információközlés módjának a kiválasztása és a tanulók munkájának az értékelése is.

Elengedhetetlen a megfelelő színvonalú oktatáshoz, hogy a tanár, főleg a kezdő pedagógus előre megszervezett munkarend alapján tartsa meg az óráit. Kutatások bizonyítják, hogy az előre megszervezett órák hatékonyabban mentek végbe, mint a szervezés nélkül megtartott tanórák.² Ez által láthatjuk, hogy a pedagógus alapvető tulajdonságai között kell, hogy szereplejen a szervezettség, ami nem mindenkinél adott. A személyiség folyamatos és fókuszált fejlesztése segíti a pedagógusokat abban, hogy nemcsak a tanulás szervezésben és az iskolában, de az élet más területén is hatékonyabbak legyenek.

A tanórák menete nem csak a szervezettségtől és a különböző, megfelelően kiválasztott módszerektől függ, hanem a tanár személyiségétől is. Fontos kihangsúlyozni, hogy a classroom management, azaz a tanulás szervezése során nem csak a fentebb említett „összetevők” megfelelő jelenléte és alkalmazása a lényeges. A tanárok saját meglátásaikat és nézeteiket is bele kell, hogy szőjék a munkájukba.³ A mindennapok során célszerű olyan módszereket

¹ Falus Iván, Szücs Ida (2022). A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tantás tanulásához. Akadémiai Kiadó 781. oldal

² Walter Doyle (1980). Classroom Management

³ M. Lee Manning, Katherine T. Bucher. (2014) Classroom Management Models, Applications and Cases.

alkalmazni, amely illeszkedik az adott pedagógus személyiségéhez és amely feladatokat a személy sajátjának érez. A személyiséghez illeszkedő feladatok koordinálása egyszerűbb, hiszen a tanár tudása és magabiztosságának a szintje elősegíti a tanítás folyamatának a sikerességét a mindennapok folyamán.

A tanulásszervezés megfelelő működése érdekében továbbá fontos, hogy a pedagógus a különböző tanulócsoportoknál újra átgondolja eszmei hitvallását és megbizonyosodjon arról, hogy az általa használt módszereket az új csoportban is tudja alkalmazni. Minden osztály, tanuló csoport különbözik egymástól, hiszen az összetételük is más. A diákok különböző⁴ szociális és tudás háttérrel, egymástól eltérő személyiségekkel érkeznek az iskolába és ezért fontos, hogy az egyéni vonásoknak megfelelően alakítsuk ki a tanulás menetét.

2.2 A tanulásszervezési módszerek és azok jellemzői

A classroom management, azaz a tanulásszervezés egy különálló alcsoportját képezik tanulásszervezési módszerek. Az oktatási módszerek olyan állandó és ismétlődő részei a tanítás folyamatának, melyeket stratégiákba csoportosulva, előre meghatározott célok érdekében alkalmazunk a tanórák folyamán.⁵ A következőkben néhány oktatási módszer és azok leírása következik három csoportba rendezve, általam meghatározott csoportnevekkel.

Hagyományos módszerek

A hagyományos módszerek csoportjába tartozó módszerek közé tartozik az előadás, szemléltetés és a magyarázat. Ezen módszereket a pedagógusok már az előző században is alkalmazták és közös tulajdonságuk, hogy a diákok tevékenykedtetése, a bennük megfogalmazódó gondolatok háttérbe szorulnak.

Előadás

Az előadás folyamán a tanár egy monológ formájában mutatja be az adott tananyagot. Részletes, összefüggő és logikus felépített beszéd, melyet a legtöbb tanár alkalmaz. Ezen

⁵ Falus Iván, Szűcs Ida (2022). A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tantás tanulásához. Akadémiai Kiadó 547. oldal

módszer a hagyományos oktatási módszerek közé tartozik. A hagyományos módszerek általános jellemzője, hogy fókuszában a tudás visszaadása, reprodukálása áll és kevésbé fontos a diákban megformálódó gondolatok és érzések a témával kapcsolatban.⁶ Az előadással a gyermekek már általános iskolában is találkozhatnak, viszont ennek a módszernek az alkalmazása leginkább a középiskolában, valamint az egyetemeken jellemző. Az előadás hossza a tanulók életkorának megfelelően változik. Kezdetben csak 10-15 perces részeket hallgatnak a tanulók, míg egyetemen már általában 1,5 óra az előadások hossza, ennek oka az, hogy idővel a tanulók terhelhetősége és figyelmüknek az ideje megnő, amely lehetővé teszi, hogy nagyobb lélegzetű előadásokat is képesek meghallgatni.

Magyarázat

Az előadáshoz hasonlóan a magyarázat is a tanár által előadott monológ, melyet általában a célból alkalmazhatunk, hogy megkönnyítsük a fogalmak, törvények, tételek megértését. Ennek a módszernek az alkalmazása már általános iskolában is végbe mehet, hiszen a magyarázat egy rövideb, általában 5-10 perces, monológ. Sok kutatást végeztek már azzal kapcsolatban, hogy mi jelenti a magyarázat sikerességét. Legfontosabb szempontok ennek a módszernek az alkalmazásánál, hogy logikusan felépített, világosan megfogalmazott és érdekesen előadott monológ legyen.⁷

Szemléltetés

A szemléltetés, azaz demonstráció, a képek, illetve illusztrációk használatát jelenti. Ez egy olyan oktatási módszer, melynek segítségével a tananyagot egy sokkal szemléletesebb formában adhatjuk elő a diákok számára. A szemléltetés több tantárgy és téma esetén is alkalmazható. Ez a módszer segíti a megvizsgálandó jelenségek, fogalmak, események, szabályok elemzését és megértését is.

A szemléltetés eredményességét befolyásolhatják a következőkben felsorolt tényezők. Meghatározza a módszer sikerességét az, hogy pedagógus az órái során milyen egyéb módszereket, feladatokat alkalmaz, hiszen fontos, hogy a szemléltetési eljárás illeszkedjen a

⁶ B. Tier Noémi, Dányi Andrea (2012). Alma a fán, Fókuszban a tanulás támogatása.

⁷ Falus Iván, Szűcs Ida (2022). A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tantás tanulásához. Akadémiai Kiadó 553. oldal

tananyaghoz és annak témájához. A módszer eredményességének a függvénye továbbá az, hogy a lényegét kiemelve mutassa be a demonstrálni kívánt dolgot, mindezt úgy, hogy minden gyermek megfelelően hallja, látja és érti is a magyarázatot.

Ennél, és az többi említett módszernél is lényeges, hogy a pedagógus ellenőrizze azt, hogy a diákok megértették magyarázatot. A szemléltetés eszköze abban az esetben ment végbe sikeresen, hogyha az hozzájárult az ismeretfeldolgozásnak a megkönnyítéséhez és a diákok gondolatainak a felébresztéséhez.

Hagyományos alternatív módszerek

A hagyományos alternatív módszerek csoportjába gyűjtöttem olyan módszereket, amelyek már valamilyen mértékű újítást és innovációt jelenthetnek az oktatásban, során viszont alkalmazásuk régóta jelen van a tanításban. Továbbá az ebben a pontban felsorolt módszerek előtérbe helyezik a diákok tevékenykedtetését a kivitelezésük során.

Tanulói kiselőadás

Ezen módszer a fentebb említett két módszertől már eltér, olyan szempontból, hogy a monologikus beszédet ebben az esetben egy diák hajtja végre. A tanulók kiselőadása a tanár által vagy személyes érdeklődés útján meghatározott téma alapján elkészülő, nagyjából 10-20 perces előadások. Ennek a módszernek az alkalmazását az általános iskola felsőbb tagozataiban kezdhethjük meg és használatuk egészen a felsőoktatásig lehetséges. Ennél a módszernél fontos, hogy a pedagógus a gyermek előadását még az óra kezdete előtt átnézze, annak érdekében, hogy csak releváns és a többi diák számára is lényeges információkat tartalmazzon a bemutató.

Manapság legtöbb esetben digitális eszközök segítségével valósul meg ez a módszer, mely esetben a tanárnak gondoskodnia kell a szükséges eszközökről. Néhány esetben a tanulói kiselőadás szemléltetés nélkül megy végbe, viszont ez a fajta bemutató olyan diákok számára alkalmas csak, akik magas szintű kommunikációval és jó képleíró képességgel rendelkeznek.

Az előadás végeztével fontos, hogy a tanár szempontok alapján és objektívan értékelje a tanulókat, hiszen a tanulók fejlődéséhez fontos, hogy visszajelzést kapjanak a munkájukról. Meg szeretném említeni azt, hogy az értékelés során nem célszerű a negatív tulajdonságok

kiemelése. Ehelyett érdemes építő kritikát megfogalmazni és olyan tanácsokkal ellátni az adott tanulót, mely hozzájárul teljesítményének a javulásához.⁸

Kooperatív oktatási módszerek

Ez az oktatási módszer ma már egyre több pedagógus által kedvelt és alkalmazott intézményes keretek között. Rengeteg kutatás támasztja alá, hogy a ma felnövekvő gyermekek számára a hagyományos oktatási módszerek helyett, modern, újszerű és a tanulók igényeihez igazodó módszereket célszerű alkalmazni.⁹ A kooperatív oktatási módszer során a tanulókat 4-6 fős csoportokban dolgoznak és a tananyaghoz illeszkedő feladatok segítségével dolgozzák fel az elsajátítandó ismeretanyagot. A csoportmunkában alkalmazható feladatoknak csak a pedagógusok képzelete szabhat határt. Ezen módszer alkalmazása során a cél a gyermekek szociális kompetenciájának, intellektuális képességeiknek és ismereteiknek a fejlesztése. Mivel a gyermekek együtt dolgoznak így nem csak a saját, de a csoport munkájáért is felelősséggel tartoznak.¹⁰

Ez a módszer konstruktív tanulási módszerre épül, és így a tanulás folyamata is konstruktív módon történik. A tanulók a csoportmunka során nem csak befogadja az ismereteket, hanem kiválogatja, rendszerezi, átalakítja, újjáteremti majd később más kontextusban is alkalmazza a már megtanultakat.¹¹

A kooperatív módszer során a tanár szerepe is megváltozik a hagyományoshoz képest. A tanár, mint koordinátor és mint munkatárs van jelen ilyen esetben a tanórán és támogató, valamint értékelő funkcióval is rendelkezik.

A kooperatív munka fontosságát abban látom, hogy ma már szinte minden munkahelyen más emberekkel együtt dolgozva kell elvégezni a feladatainkat. Egyre inkább körvonalazódik az az elképzelés, hogy olyan módszereket érdemes alkalmazni az oktatásban, amelyek lehetőséget adnak a diákoknak a gondolataik kifejezésére és amely módszereket fejlesztik a

⁸ Falus Iván, Szűcs Ida (2022). A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tantás tanuláshoz. Akadémiai Kiadó 575. oldal

⁹ Óhidy Andrea (2005.). Az eredményes tanítási óra jellemzői. Új pedagógiai szemle 55.évf. 12.sz

¹⁰ Falus Iván, Szűcs Ida (2022). A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tantás tanuláshoz. Akadémiai Kiadó 570.oldal

¹¹ Óhidy Andrea (2005.). Az eredményes tanítási óra jellemzői. Új pedagógiai szemle 55.évf. 12.sz

problémamegoldó készséget. Fontos tehát, hogy már iskolás korban elsajátítsuk azokat a készségeket, amik ahhoz szükségesek, hogy hatékonyan tudjunk csoportban dolgozni.

Mozaik módszer

A mozaik módszer kitalálása Elliot Aronson nevéhez fűződik és a kooperatív tanulás egyik módszereként tartjuk számon.¹² A mozaik módszer az egyik eszköze lehet annak, hogy javítsuk a diákok együttműködését és visszaszorítsuk a tanórák folyamán sok esetben megjelenő rivalizálást, versengést.

A módszernek a használatával kapcsolatban 10 lépést határoz meg a szakirodalom.¹³ Ezen lépéseknek összefoglalva a következő folyamatot kell végig járniuk. Az osztály, valamint a tananyag felbontása, ugyan annyi egységre, képezi az alapját ennek a módszernek. Ezt követően egy adott tananyag részt egy csoporthoz rendelünk és a csoportok feladata az lesz, hogy feldolgozzák a kapott tananyag részt. A feldolgozást követően minden tagja a csoportnak átmenetileg elhagyja a csoportját és úgymond szakértői csoportokat alakítanak ki. Itt az összes csoport képviselteti magát és közösen átbeszéljük azt, hogy miről olvastak a saját tananyagrészükben. A módszer alkalmazásnak a végén a tanulók visszatérnek az eredeti csoportjukba, majd a tanár néhány mondatban összefoglalja a leglényegesebb részeit a tananyagnak a csoportmunkák témájának megfelelően.

A mozaikcsoportos feldolgozás tétje az lesz, hogy a diákok a számonkérés során a tananyag minden részével találkozni fognak, így elengedhetetlen, hogy figyelemmel kísérjék a munka során a társaik beszámolóit.

A mozaikcsoportos módszer előnyei között tartjuk számon az együttműködés fejlesztését, a kognitív és kommunikációs készségek fejlesztését, a felelősségtudat növelését, valamint, hogy online is alkalmazható például a Zoom platform csoportokban.¹⁴

¹² Pető, Zs. (n.d.). *Kooperatív tanulás: Aronson mozaikmódszere*.

¹³ Pető Zs. (n.d.)

¹⁴ DMC Prompt. (n.d.). *Szakértői mozaik*.

Alternatív módszerek

Az alternatív módszerek nevezetű csoportba két olyan módszer kapott helyet, amelyek az oktatásban a legnagyobb mértékű újítást hozhatják. A két módszer célja az, hogy fokozza a diákok bevonódását a tantermi munkába és a diákok igényeihez igazodva nyújtson tanulási lehetőséget.

Digitális módszerek alkalmazása (különböző internetes felületek használata)

A digitalizáció világában egy idő után elkerülhetetlen lesz az, hogy a pedagógusok internetes felületeket alkalmazzanak a tanítás folyamán. Ma már sok fajta, ingyenes is elérhető oldalak állnak a tanárok rendelkezésére, amelyek széleskörű és sokszínű feladatokkal színesíthetik meg egy tanár módszereit. Sok weboldal biztosít a tanárok számára előre, vagy más pedagógusok által elkészített feladatokat is, de lehetőség van saját feladatok elkészítésére is és ezáltal a kreativitás kibontakoztatására.

A mai gyermekeknél, kik a telefon és az internet mellett nőttek fel, a hagyományostól eltérő, újszerű és sok esetben digitális módszerek alkalmazása javítja a teljesítményüket és a tanuláshoz való hozzáállásukat.¹⁵

A pedagógusok szerepe ebben az újszerű oktatásban megváltozik. A tanár nem, mint a tudás forrása van jelen a tanórán, hanem egy olyan személyként, aki segíti a folyamatot, és szervezi a tanulás menetét.

Ez és még más, újszerű módszerek használata elősegíti azt az célt, amit az Európai Unió is kitűzött.¹⁶ Tudásalapú társadalmunkban egyre inkább előtérbe kerül a kulcskompetenciák fejlesztése, kritikai gondolkozás, problémamegoldás fejlesztése és ez a hagyományostól eltérő módszerek segítségével lehetséges.

Tanítási dráma

A tanítási dráma az oktatás egy olyan formája, amely előtérbe helyezi a kreativitást és a produktivitást. A különböző és nagyon sok rétvű dráma módszerek alkalmazása lehetővé teszi azt, hogy a gyermekek sokkal jobban átéljék és személyes élménynek fogják fel például a

¹⁵ Mrázik Julianna (2021). Az e-tanulás segítése. A tanulásszervezés átkeretezése hagyományos és nem hagyományos környezetben. Képzés és Gyakorlat Neveléstudományi folyóirat. 2021/3-4. szám

¹⁶ Nagy József (2005). A hagyományos pedagógia kultúra csődje. ELTE, BTK, Pedagógiai Tanszék

történelem órán elhangzott dolgokat. A tanítási dráma kulcsfogalmai a szerep és az azonosulás¹⁷, ami által a diákok a tananyag megtanulását nem lecke, hanem élményként látják majd a későbbiekben. A tanítási dráma alkalmazása segít abban, hogy egy tananyagot több oldalról megnézve, a tudást szintetizálva, és rendszerezve kapja meg a gyermek az óra folyamán és mindezt egy interaktív formában.

Projekt módszer

A projekt egy olyan tanulásszervezési módszer, mely során a diákok közösen együttműködve, belső indítatásból, tágabb közösségi érdekek szolgálva¹⁸ hoznak létre egy produktumot. A projekt módszer alkalmazása segít egy, a személyes tapasztalatokon alapuló oktatást kialakítani. Ez a módszer alkalmas arra, hogy a diákok fejlődését, több területen is, elősegítse és nyomon kövesse, mindezt úgy, hogy a diák folyamatosan tesz annak érdekében a tanulás folyamatát saját maga számára is élvezhetőbbé tegye. A módszer viszont nem csak az egyén, de a társas csoport javára is vállhat. A projekt módszer alap feltétele iskolai keretek között, hogy a diákok együtt dolgozzanak az előre meghatározott cél érdekében. A közös munka során a tanulók megtanulnak csoportban dolgozni, ami később elősegíti őket abban, hogy a közösség és majd munkahelyük hasznos és cselekedni tudó tagjai legyenek.¹⁹

2.3 Digitális technológia és az oktatás

A közösségi médiával és így közvetetten a technológiával való foglalkozás során szükséges néhány alapfogalmat megfontolnunk, azoknak a jelenségvilágát megvizsgálnunk ezzel hozzájárulva ahhoz, hogy nagyobb mélységekben megértsük egy téma fontosságát és szükségességét. A következőkben egy tágabb kitekintés alkalmával néhány fogalom leírására kerül sor, amelyek megismerésével komplexebb képet kaphatunk a témával kapcsolatban.²⁰

Tudásgazdaság

¹⁷ Knausz Imre (n.d.). A tanítás mestersége

¹⁸ Knausz Imre (n.d.). A tanítás mestersége

¹⁹ Knausz Imre (n.d.). A tanítás mestersége

²⁰ K. Nagy Emese kézirat

Ezt a fogalmat még 1969-ben Peter Drucker vezette be a köztudatba²¹ és azóta már több fajta definíciót is olvashatunk a jelenség meghatározására. A tudásgazdaság alapját az információ termelése, eloszlása és felhasználása biztosítja és szűkebben értelmezve az innovációs és a tanulási képességek jelentik az alapját.²² A OECD meghatározása alapján a tudásgazdaság jelenségekör azt foglalja magába, hogy „a gazdaságbeli teljesítményhez elengedhetetlen a tudásban történő beruházása és a tudás elosztása akár formális akár informális hálózatokon keresztül. A tudás egyre inkább számítógépeken és kommunikációs hálózatokon keresztül testesül meg és terjed a feltörekvő információs társadalomban.”

A definícióból, valamint a tudásgazdaság alapját képező képességekből ki szeretném emelni az innovációs és tanulási képességeket, valamint azt, hogy az OECD adatai alapján a tudás és az információ gyártása és ezek áramlása egyre inkább a számítógépeken keresztül történik. Ezen kijelentés is erősíti azt, hogy a számítógépek és az azóta már modernebb technológiák, az internet és a közösségi média, használata igenis teret nyert a gazdaságban és feltevésem szerint teret kell nyernie az oktatásban is. Ahhoz, hogy a gazdaság megfelelően működjön lényeges az, hogy a gyermekek/diákok már az iskolában is megtanulják hatékonyan alkalmazni a technológia adta lehetőségeket, nemcsak a tanulási képességeik fejlesztésére, hanem az információ szerzés terén is.

Információs társadalom

Ahogy az a tudásgazdaság esetében is kiemelttem, az információs társadalom, mint fogalom meghatározása is egy eléggé bonyolult és sokrétű feladat. Karvalics László művében²³ többek között megemlíti, hogy az Európai Unió és egyéb szervezetek által kiadott definíciók sok esetben nem könnyítik, hanem nehezítik ezen fogalom megértését és „elmélyítik a fogalmi zűrzavart”²⁴. Ezen megállapítás alapján döntöttem úgy, hogy konkrét definíció ismertetését mellőzöm és inkább az információs társadalom főbb jellemzőit gyűjtöm össze.

²¹ Vass, V. (2020). A tudásgazdaság és a 21. századi kompetenciák összefüggései. *Új Munkaügyi Szemle*, 1(1), 30–37.

²² Vass V. (2020)

²³ Karvalics, Z. L. (2005). *Információ, tudás, társadalom, gazdaság, technológia: Egy egységes terminológia felé. Információs Társadalom*, 5(4), 7–17

²⁴ Karvalics, Z. L. (2005)

Az információs társadalom kialakulása felváltja az ipari forradalmak után létrejövő modern társadalmat létrehozva egy olyan még le nem zárult korszakot, amelyben a társadalom a gazdaság és a kultúra alapvetően az információk gyártására, terjesztésére, értékesítésére épül.²⁵

Az információs társadalom főbb összetevői tehát az információ robbanásszerű növekedésével és a technikai forradalommal hozhatóak kapcsolatba.²⁶ A következőkben négy jellemzőt fogok részletezni az információs társadalommal kapcsolatban.²⁷ Az egyik legalapvetőbb jelenség ezzel a fajta társadalommal kapcsolatban az az információs technikák fontosságának a megnövekedése. Ezen technológiáknak már nem csak a jelenléte válik lesz jelentőssé, viszont azok minőségbeli fejlődése is kiemelkedő fontosságú lesz. A modernebb eszközökkel az információval kapcsolatos folyamatok egyre gyorsabbá és ezáltal hatékonyabbá válnak. Következő lényeges sajátosság és egyben alapvető szempontnak is nevezhető az információhoz való szabad hozzájutás, ami nélkül nem is jöhet létre az információ felhasználása és értékesítése. És az utolsó két jellegzetesség nagy mértékben egybefonódik. A szabad, zökkenőmentes kommunikáció az idő ér tér által képezett korlátok nélkül és ebből következő pedig az élet területeinek a globalizálódása.

Tudás alapú társadalom

A tudás alapú társadalom középpontjában, ahogy az a nevében is szerepel, a tudás és emellett az információ áll. Az ilyen típusú társadalmak jellemzője, hogy a gazdaságban, valamint a társadalomban a fent említett két tényező aránya növekszik, az anyagi javak termelése pedig csökken.²⁸ Ez a jelenség pedig átalakítja a társadalmunkat, hiszen ma már az emberek inkább egyetemre mennek és szellemi munkát végeznek és ezzel egyidőben pedig csökken a fizikai munkát végzők száma. A szellemi munkával kapcsolatos, a gazdaság és a társadalom működéséhez szükséges tudás mára már fontosabb tényező vált szemben azzal a tudással, amellyel fizikai produktumot vagyunk képesek létrehozni.

A tudás és az információ létrehozása, terjesztése, felhasználása képezi a társadalom termelésében a legfontosabb tényezőket.²⁹ Ahogyan említettem az információ ebben az esetben

²⁵ Erettsegitetelek.com. (2020, November 12). *Az információs társadalom jellemző jegyei, a mutatók, Magyarország érvényesülése.*

²⁶ Eszterházy Károly Egyetem. (n.d.). *Az információs társadalom.* Elérhető

²⁷ Eszterházy Károly Egyetem

²⁸ Miskolci Egyetem. (n.d.). *Tudásalapú társadalom.*

²⁹ THPanorama. (n.d.). *A tudásalapú társadalom eredete, jellemzői, jelentősége.*

is nagy szerepet kap így elmondhatjuk, hogy a tudásalapú és az információs társadalmak, mint jelenségek egymás mellett vannak jelen.³⁰ A globalizáció fogalma már az információs társadalom leírása során is előkerült, sőt ma már nagyon sok területen megjelenik ez a fogalom. Témánk szempontjából azért is jelentős, mert a tudásalapú társadalom, valamint a tudásgazdaság kialakulását a globalizáció egy új korszakának tekintik³¹ és ennek egyfajta következményeként a globalizáció fogalom jelentése kibővült. Nemcsak a világpiac vagy az gazdaságban jelenlévő tőke szabad áramlását jelenti, de már magába foglalja „a tudás és a tudomány művelésének az egyetemességét” is.³²

A tudásalapú társadalmakban a tudás jelenti a legnagyobb tőkét a piacon. Ennek következtében figyelhetjük meg, hogy nagy beruházások történnek a kutatás és fejlesztés területen³³ a gazdaságilag, technológiailag fejlett országokban és szépen lassan mindenhol, hiszen a tudásalapú társadalomnak a kialakulását nem tudjuk befolyásolni.³⁴

Mivel a technológia és az azzal kapcsolatos ismeretek megteremtése már a gazdaságban is a társadalom területén is jelentős, így fontos, hogy az az oktatás szintjén is jelen legyen. A tudásalapú társadalom egyik fontos elve és alapja a tanulás³⁵, és lényeges, hogy a már a társadalomban és a gazdaságban megjelent technológia az oktatásban is fejlődjön és egyre innovatívabbá váljon.

Digitális kompetenciák

A digitális kompetenciákat az EU által meghatározott Digitális Oktatási Cselekvési Terv (2021-2027) alapján szeretném bemutatni. Ez a terv „az Európai Unió megújított szakpolitikai kezdeményezése, amely meghatározza a magas színvonalú, inkluzív és hozzáférhető európai - digitális oktatás közös jövőképét, és amelynek célja, hogy támogassa a tagállamok oktatási és képzési rendszereinek a digitális korhoz való hozzáigazítását.”³⁶ A hozzáigazítás kifejezésből is igazolható a tudásalapú társadalomnál tett azon kijelentésem, hogy az országok például a tudásalapú társadalom kialakulásának és kibontakozásának más-más szintjén állnak.

³⁰ Faragó, P. (2003). *Tudás alapú társadalom kialakulása Magyarországon. Szociológia*, 5(1), 7–17.

³¹ Kulcsár, L. (2021). *A jövő munkahelyei a tudásalapú társadalomban.*

³² Kulcsár, L. (2021)

³³ THPPanorama (n.d.)

³⁴ Miskolci Egyetem (n.d.)

³⁵ THPPanorama (n.d.)

³⁶ European Commission. (n.d.). *Digitális Oktatási Cselekvési Terv (2021–2027)*

Az EU által meghatározott digitális kompetenciák jelenléte fontos a gyermekek és akár a felnőttek számára is, hiszen az információs és tudás alapú társadalom, és ehhez kapcsolódóan a tudás és a számítógépek ismeretével, használatával és alkalmazásával kapcsolatos képességek kiemelkedő fontosságúak. Ahhoz, hogy ezen tervek és a hozzájuk kapcsolódó pozitív következmények megvalósuljanak lényeges, hogy az oktatásban kiemelt szerepet kapjanak. A terv sikerének biztosítása érdekében az EU 21 kompetenciát határozott meg és ezeket 5 csoportba rendezte.

Az EU által meghatározott szükséges digitális kompetencia területek a következők:³⁷

- Információ és adatkezelés

Az ezen csoportba tartozó kompetenciák lehetővé teszik, hogy a kompetenciával rendelkező egyén hatékonyan tudjon adatokat és információkat keresni, értékelni és kritikusan feldolgozni.

- Kommunikáció és együttműködés

A kommunikáció és együttműködés érdekében a digitális eszközök és technológiák hatékony használatát teszi lehetővé ebben a pontban lévő kompetenciáknak az elsajátítása.

- Digitális tartalom létrehozása

A digitális tartalmak olvasása, értelmezése mellett az is lényeges, hogy elsajátítsuk a digitális tartalmak fejlesztésével, szerkesztésével kapcsolat tudást, mindezt a tulajdonjogok tiszteletben tartásával. A digitális tartalmak létrehozásával munkánk során majd hozzájárulunk társadalmunk és gazdaságunk fejlődéséhez.

- Biztonság

Az online biztonság fenntartása, az eszközök, személyes adatok védelme és a digitális jólléttel kapcsolatos kompetenciák jelennek meg ebben a csoportban. A technológia és a kutatásom témájaként szolgáló közösségi média használatakor is az egyik leglényegesebb, és a leghamarabb elsajátítandó készségek között szerepel a biztonságos

³⁷ European Commission. (n.d.). *Digital Education Action Plan*.

internet használat. A technológia világában az internetes biztonságunk megőrzése szinte egyenértékű a való életben a testi épségünk megőrzésével.

- Problémamegoldás

Az új digitális eszközök és technológiák megjelenésével fontos, hogy megismerésükhöz nyitottan álljunk hozzá, és hogy kreatívak legyünk használatuk elsajátítása során. Emellett a problémamegoldás nemcsak az új eszközök terén, de a technológiai problémákra is vonatkozik, ezek felismerése és kezelése is kulcsfontosságú annak érdekében, hogy megfelelően tudjunk helytállni a mindennapok során.

A digitális kompetenciák megléte és a fontosságuk hangsúlyozása jelenti az egyik alapot a digitális tanulás felé vezető úton. A fentebb felsorolt képességek fontosak, hiszen ismeretükben a tanulás folyamatát a digitális térbe vihetjük át, amely úgy szint előnyös az információs és tudás alapú társadalom szempontjából.

2.4. Közösségi média

Az alábbiakban a dolgozatom fő témájával, azaz a közösségi médiával, én annak a tanítási órán való alkalmazásával foglalkozom részletesen.

A technológia egy olyan jelenség, amely a mindennapjaink állandó részét képezik, még akkor is, ha mi ezt nem vesszük észre. A technológia egy nagy részét képezi a közösségi média, ami úgy szint egy ma már általános jelenségnek felfogható dolog sokunk életében. Ami a kutatásom szempontjából is lényeges, hogy a gyermekek életének egy egész nagy részét teszi ki ez a jelenség. Már 2014-ben születtek olyan kutatások³⁸ amik kimutatták, hogy a közösségi média felületek az emberek mindennapjainak meghatározó részévé váltak és ez a kijelentés az elmúlt 10 évben egyáltalán nem változott, sőt egyre jobban elterjedt.

A közösségi médiával kapcsolatos kutatások alkalmával elképesztően fontos az, hogy objektívan tekintsünk a témára és részrehajlás nélkül lássuk a témával kapcsolatos előnyöket és hátrányokat. Közösségi média felhasználóként ez kihívást jelenthet, viszont a kutatás

³⁸ Vivay 2014

sikeressége érdekében ez nagyon lényeges szempont és a dolgozatomban megírása alatt én is próbáltam ezen kritériumnak megfelelni.

2.4.1. A Web 2.0, közösségi média leírása, tulajdonságai

A közösségi médiával kapcsolatban fontos említést tenni azokról az internetes innovációkról, amelyek egyáltalán lehetővé tették az ilyen fajta oldalaknak a létrejöttét.

Az internet világa a kezdetekben egy más rendszer alapján működött, mint ahogy ma mi ismerjük. Az internet első generációjának, a Web 1.0-nek, az alapja egy olyan rendszer volt, amelyben a felhasználók csak olvashatták az internetre feltöltött dolgokat, viszont interakcióra nem volt lehetőség. Ez a dolog csak a 2000-es évek elején változott meg, amikor az internet egy új generációja a Web 2.0 használatba került. Ez a rendszer már lehetővé tette az interakciókat az internet világában is és így kialakult az író-olvasó (read-write) világháló.³⁹ Ezen változást követően a felhasználók már nem csak, mint fogyasztók, de mint létrehozók is jelen lehettek az interneten.⁴⁰ Az író-olvasó (read-write) világháló kialakulása, a szoftverek fejlődése és a jobb teljesítményű számítógépek megjelenése eredményezte a közösségi média kialakulását.

A közösségi média, mint kifejezés egy gyűjtő fogalom minden olyan technológiai rendszerre, amelynek alapja az együttműködés és a közösség valamilyen formájának a létrehozása.⁴¹ A közösségi média olyan oldalakat és alkalmazásokat foglal magában, amely egy platformot biztosít a felhasználók számára, ahol kommunikálhatnak, információkat oszthatnak meg egymással és kapcsolatokat építhetnek. Ezen főbb jellemzők mellett a közösségi média oldalak főbb ismeretanyagjegyei, hogy felhasználó-alapúak, közösség-vezéreltek, és ingyen, gyorsan és egyszerűen garantálják az emberi kapcsolatok fenntartását.

³⁹ Poore M. (2015) *Hogyan használjuk a közösségi médiát az oktatásban?* Budapest [Büvösvölgy Médiaértés-oktató Központ- Hogyan használjuk a közösségi médiát az oktatásban? \(buovosvy.hu\)](http://buvoosvolgy-mediaertés-oktató-központ-hogyan-használjuk-a-közösségi-médiát-az-oktatásban-buovosvy.hu)

⁴⁰ Faizi, R., El Afia, A. & Chiheb, R. (2013). Exploring the Potential benefits of using social media in education. *International Journal of Engineering Pedagogy (iJEP)*, 3(4), pp. 50–53. [Exploring-the-Potential-Benefits-of-Using-Social-Media-in-Education.pdf \(researchgate.net\)](http://researchgate.net/publication/261444444-Exploring-the-Potential-Benefits-of-Using-Social-Media-in-Education)

⁴¹ Tess, P. A. (2013). The role of social media in higher education classes (real and virtual) – A literature review, *Computers in Human Behaviour*, 29(5), A60-A68. [The role of social media in higher education classes \(real and virtual\) – A literature review \(sciencedirectassets.com\)](http://sciencedirectassets.com/science/article/pii/S0306910213000501)

A jellemzők alapján választottam ki néhány közösségi média oldalt, amelyet a kutatásom során vizsgállok. Kutatom a középiskolás diákok közösségi média használati szokásait a mindennapokban, valamint azt, hogy a tanulás során használnak-e ilyen jellegű segítséget és ha igen akkor azokat milyen módon és formában teszik.

A kutatásom során a következő közösségi média oldalak kutatásával foglalkozom, különböző hangsúllyal és előtérbe helyezve a diákok által leggyakrabban használtakat.

- Facebook
- Twitter/X
- TikTok
- Instagram
- Snapchat
- Discord
- Spotify
- Reddit
- Telegram
- WhatsApp

2.4.2. Lehetséges előnyei a közösségi média használatának az oktatásban

Az általam áttekintett szakirodalmak, amelyek a közösségi média oktatásban való használatával kapcsolatban olvastam, sokkal nagyobb hangsúlyt fektettek a lehetséges előnyök és pozitívumok felsorolásával és az ezzel kapcsolatos nehézségek ritkábban voltak említve. Az egyik legfontosabb szempont a kutatásom során az, hogy ezt a témát mind a két oldalról megvizsgáljam és így egy teljesebb képet kapva arról, hogy milyen hatásai lennének a közösségi médiának, ha azt beemelnénk az oktatás folyamatába.

Első sorban fontos megemlíteni, hogy a közösségi média beintegrálása egy nagyléptékű változást hozna a mostani oktatási rendszerünkbe. A mai Magyarországon megszokott rendszerhez képest az egyik legszembevetőbb változás a tanár szerepében nyilvánulna meg.⁴² Ezen változás sikerességéhez nyitottságra van szükség a pedagógusok oldaláról, valamint olyan általános attitűdre, amely hajlandó lépést tartani a modern világ fejlődésével és megpróbálja

⁴² Faizi, 2013

minél inkább a mai, technológiai társadalomba született gyerekek igényeihez illeszteni a tanítás-tanulás folyamatát.

Továbbá, a közösségi média felületek egy kommunikációs csatornát biztosítanak a felhasználók számára.⁴³ A közösségi oldalak használatával a pedagógusok és a diákok számára a kapcsolattartás egyszerűbbé és gyorsabbá válik. Kommunikációs csatornaként való használat során egyszerűbben bevonhatjuk a gyermekeket a tanulásban és növelhetjük a diákok részvételét az oktatásban.⁴⁴ Egy olyan diák például, aki nem meri megosztani gondolatait a tanórán egyéb, belső vagy külső indokok miatt egy virtuális platformon talán bátrabban viszonyulna ehhez a témához. Gondolatai leírásával, az átfogalmazás és a visszavonás lehetőségével az ilyen típusú diákoknak segítséget nyújthatunk a véleményük és gondolataik kifejezésében.

A közösségi média oldalak ahogy az a nevükben is szerepel egy platformot nyújtanak egyebek mellett a közösségi tevékenykedés számára is. Egy projekt módszer keretein belül megfelelő közösségi média alkalmazása lehetővé teszi, hogy a diákok különböző időben, saját időbeosztásuknak megfelelően gyűjtsenek és osszanak meg egymással információkat az adott feladattal kapcsolatban. Mivel minden történés helyszíne egyetlen oldal, így a szervezés könnyebbé és hatékonyabbá válik a diák és a tanár számára is. További pozitívum, hogy a feladatmegoldását akár a tanárok is figyelemmel kísérhetik és akár magában a tervezési folyamatban segítséget is nyújthatnak a diákok számára személyes találkozó nélkül.⁴⁵

Ahogy az az előző bekezdésben is említettem az információk összegyűjtése ilyen oldalak alkalmazásával egyszerűbb és gyorsabb lehet, a tudás könnyebben is elérhető, amely pozitív hatást gyakorol a tanulás folyamatára.⁴⁶ Az információk elérhetőségével kapcsolatban viszont fontos megemlítenünk egy nehézséget, amelyet a következő pontban tárgyalok részletesen.

⁴³ Megan 2015

⁴⁴ Faizi 2013

⁴⁵ Megan 2015

⁴⁶ Megan, 2015

2.4.3. Nehézségek, hátrányok a közösségi média használatával kapcsolatban az oktatásban

Ahhoz, hogy egy teljes képet kapjunk a közösségi média használatával kapcsolatban fontos beszélnünk annak a hátrányairól és az esetlegesen felmerülő nehézségekről is. Az ezzel kapcsolatos kihívások nemcsak a mindennapi és úgymond „átlagos” felhasználási élmény során léphetnek fel, de akár a tanítás-tanulás folyamatába is megjelenhetnek. Annak érdekében, hogy a közösségi média oktatásba való beintegrálása gördülékenyen történjen meg nagy hangsúlyt kell a nehézségekre és azok kezelésére és megjelenésük kialakulására fordítani.

A figyelem elterelődéséből következhet az első, nagyobb mértékű probléma. Sok minden elterelheti egy diák, de még akár felnőtt figyelmét is, hogyha a közösségi média felületeket a tanulás alkalmával használja. Egy érdekesebb videó, poszt vagy akár csak egy érdekesnek tűnő, felugró reklám is megtörheti a tanulás folyamatát. Az egy adott, használt platformon fellépő tényezők mellett fontos figyelembe venni, hogy a diákok mivel a telefonjukat használják így egyéb alkalmazások is csak pár kattintásra vannak tőlük.

A következő nehézség, ami felléphet a tanulás során az az idő beosztásával⁴⁷ kapcsolatos problémák. Ahogyan azt a módszerek kutatásával is hívtam bemutatni a Classroom management, vagyis az osztálytermi szervezés elengedhetetlen feltétele a sikeres tanulási folyamatnak. A jó tantervi szervezés részeként akár a módszereket, de ebben az esetben az idővel való gazdálkodást is megemlíthetjük, ami a közösségi oldalak használatakor meglehetősen fontos. A tanárnak oktatni kell a gyerekeket a tudatos internethasználatról nem csak, amikor tanulásra, de amikor mindennapokban használják azt. Ha a tanár megfelelően kezeli és irányítja a diákok tevékenységét egy ilyen feladat során, akkor a diákok tudatosan és garantáltan jobban tudják majd hasznosítani ezeket az oldalakat a tanulás során.

Továbbá, az egyik legnagyobb nehézség, vagy ebben az esetben hátránynak is nevezhetjük, az pedig az információkra való kritikus tekintés. Egy előadásra való felkészülés vagy akár csak a mindennapi internethasználat során elengedhetetlen, hogy kritikusan forduljunk az adott platformon fellelhető információk felé. Az oktatásba való beemelésnek az alapját és egyben az egyik legjelentősebb lépése a közösségi média használatának a kritikus gondolkodás

⁴⁷ Grover V. (2014). *Social media as an educational tool: opportunities and challenges*. DAV College of Education, Abohar (Punjab) [February, 2014 \(researchgate.net\)](http://researchgate.net)

fejlesztése, nemcsak a diákok, de a tanárok számára is. Fontos megtanítani a diákoknak milyen oldalakat használhatnak megbízható forrásként, valamint azt, hogy milyen szempontok alapján dönthetik el egy adott adatról, hogy a valóságot tükrözi-e vagy sem. Ezen készségek elsajátítására a mai oktatási rendszer is figyelmet fordít, viszont a jövőben ennek a szempontnak kellene az egyik legnagyobb hangsúlyt kapnia a digitális nevelés során az iskolákban.

Utolsó nehézség és hátrányként említem az adat védelemmel kapcsolatos problémákat. A közösségi média oldalak használata a mindennapok vagy akár az oktatás során valamilyen mértékben veszélyes is lehet, hogyha az adott felhasználó nem alkalmaz megfelelő adatvédelmi beállításokat. A tanulók figyelmének a felhívása az ilyen fajta adatvédelmi beállításokra lényeges lépése a közösségi média használatnak. Ezen és az előző bekezdésben említett készségek elsajátítása hozzájárul ahhoz, hogy a diákok felelős és tudatos internet, valamint közösségi média felhasználók lehetnek.

3. Kutatás

3.1. A kutatás célja

Kutatásom célja az, hogy bemutassak és hatékonyságuk alapján vizsgáljam, majd rendszerezem, a szakirodalom által is meghatározott oktatási módszereket. és hogy javaslatot tegyek arra, hogy a tanítás és tanulás folyamatába egy modern módszerként emeljük be a közösségi média oldalak használatát.

A gimnáziumi éveim után, valamint a második év első féléves gyakorlat alatt kezdtem el érdeklődni a tanulás szervezés, azaz a Classroom management iránt és ekkor kezdtem el a különböző módszerek összegyűjtését is. A kutatásom alapjául egy olyan kérdőívet készítettem el, amelyben a következőket vizsgáltam:

- Középiskolás diákok milyen módon viszonyulnak az egyes oktatási módszerekhez.
- Egyes módszerekkel milyen formában és milyen gyakorisággal találkoznak.
- Személyes tapasztalataik alapján mennyire érzékelik hatékonynak az általam bemutatott oktatási módszereket.

A kutatásom második részében pedig a közösségi médiára fókuszálva közelítettem meg a Classroom managementet. A második kérdőív elkészítése során a következő témaköröket és kérdéseket jártam körbe:

- Diákok közösségi média használati szokásai
 - a. a mindennapokban
 - b. az tanulás folyamatában
- Középiskolás diákok között legnépszerűbb közösségi média oldalak.
- Kösségi média felületeken töltött idő.
- A közösségi média használatának előnyei és hátrányai a középiskolás diákok szemszögéből.

3.2 Kutatási kérdések

A kutatási kérdéseket a tanulósszervezés és a közösségi média oktatásban való használatával kapcsolatos szakirodalmak alapján állítottam fel.

1. Kérdés

Melyek azok a szakirodalom alapján kiválasztott módszerek, amelyek a középiskolában a legnagyobb mértékben előfordulnak?

2. Kérdés

A középiskolás diákok véleménye egyezik-e a szakirodalom alapján meghatározott állásponttal a módszerek sikerességével kapcsolatban?

3. Kérdés

Mik a kedvelt közösségi média felületek a középiskolás diákok számára?

- a. mindennapi használat alkalmával
- b. tanulás során

4. Kérdés

A közösségi média előnyei és hátrányai milyen mértékben jelennek meg a középiskolás diákok életében az elmondásuk alapján?

3.3 Kutatási hipotézisek

A kutatási hipotéziseimnek a megfogalmazása számos elméleti feltevésen alapszik, melyek kapcsolódást mutatnak a Classroom management-tel azaz a tanulásszervezéssel és a közösségi média módszerek közé való beemeléssel. A kutatási hipotéziseimet az előző pontban feltüntetett kutatási kérdések alapján fogalmaztam meg.

1. Hipotézis

A középiskolás diákok előtérbe helyezik az alternatív, hagyományos módszerektől eltérő módszerekkel való tanulást.

2. Hipotézis

A középiskolás diákok használják a különböző közösségi média oldalakat az egyéni tanulás folyamán.

3. Hipotézis

A középiskolás tanulók nyitottak arra, hogy a közösségi média oldalak nagyobb részét képezzék a tanulás folyamatának akár a tanórák folyamán is.

4. Hipotézis

Köszönhetően a mindennapi használatnak a diákok egyszerűbben és hatékonyan tudnák alkalmazni az említett platformokat a tanulásuk alkalmával is.

3.4 Kutatási módszerek, résztvevők

A kutatás résztvevői Miskolc középiskolás diákjai voltak, tehát 14 és 19 év közötti gyermekek, fiatal felnőttek. A kutatásom során 2 különböző kérdőívet készítettem és mind a kettőt Miskolc magas színvonalú középiskolaiba küldtem ki. (1. és 2. melléklet)

3.5. A vizsgálni kívánt minta kiválasztása

A kutatási mintámnak azért magas színvonalú iskolákat⁴⁸ választottam, hogy a kérdőív kitöltéséhez szükséges alapvető tanulói jellemzők nagyobb mértékben előforduljanak. A három fő szempont, amely szükséges volt annak érdekében, hogy releváns információkat tudjanak gyűjteni a kutatásomhoz. Az első ilyen szempont az internetes hozzáférés megléte a diákok otthonában. Ez a kitétel elengedhetetlen ahhoz, hogy a diákok egyáltalán lehetőséget kapjanak arra, hogy a közösségi média oldalakat fel tudják használni a tanulási folyamat során. Következő aspektus a tanulási motiváció megléte a diákokban. Ezen szempont szükségessége abban rejlik, hogy a diákok megfelelő motivációs szinttel nyitottak a módszerek megismerésére a tanóra folyamán, valamint a közösségi média tanulásban lévő alkalmazására is nagyobb hajlandóságot mutathatnak nyitottságuknak köszönhetően. A harmadik és egyben utolsó kitétel az iskolába történő rendszeres bejárás. Az iskolában való gyakori részvétel azért is volt jelentős, hiszen a diákok csak nagyjából állandó jelenlétet követően tudnak véleményt alkotni a pedagógusaik által használt módszerek gyakoriságáról és hatékonyságáról. A kérdőív kitöltése teljesen anonim és önkéntes volt és a diákokat a kérdőív elején tájékoztattam arról, hogy milyen célhoz járulnak hozzá a kitöltéssel.

3.6 A kutatás megvalósítása

A kutatásom során a Google Forms online kérdőív készítő felületét használtam az űrlapok elkészítéséhez. Majd ezen űrlapokat küldtem el elektronikus formában az egyes iskolák részére.

A Classroom management témához kapcsolódó kérdőív során azt vizsgáltam, hogy mennyire kedveltek az egyes módszerek a tanulók körében és mennyire gondolják hatékonynak a felsorolt módszereket. Egy 1-10-ig terjedő Likert skálán kellett értékelniük az általam megadott oktatási módszereket. Továbbá egy külön kérdésben sorba rendezés alapján kellett meghatározniuk, hogy melyik módszerrel találkoztam a legtöbbször a tanórák során. Ezen kérdőívemre összesen 42 válasz érkezett összesen.

A második kérdőívem elkészítéséhez is ugyan azt a platformot használtam. Ebben az esetben a közösségi média oktatásban való megjelenésével kapcsolatos kérdéseket tettem fel a diákok számára. Vizsgáltam a tanulók közösségi média használati szokásait, valamint azt is kutattam,

⁴⁸ https://eduline.hu/kozoktatas/20230503_2023_kozepiskolai_rangsor

hogy ők milyen módon érzékelik és hogyan vélekednek az esetlegesen fellépő közösségi média használatával kapcsolatos előnyökről vagy nehézségekről. Ezen kérdőívemre 45 válasz érkezett összesen.

3.7 Kutatási eredmények elemzése

A célom a kutatás elvégzésével az volt, hogy a diákok elmondása alapján egy képet kapjak arról, hogy a középiskolás gyermekek számára melyek azok a módszerek, amelyek növelik a teljesítményüket a mindennapok során. Emellett képet akartam kapni a diákok közösségi média használati szokásairól kisebb részt a mindennapokban, és nagyobb részt fókuszálva arra, hogy milyen módon használják ezeket a platformokat a tanulás folyamán.

3.7.1 Biometrikus adatok a résztvevőkről

Az oktatási módszerekkel kapcsolatos kérdőívre összesen 42 válasz érkezett a középiskolákból. A kitöltők közül 27 lány és 15 fiú volt. A kitöltők legnagyobb hányada (40%) 11. osztályos volt és a 9. évfolyam volt a legkevésbé képviseltetve, mindössze 10%-a volt a válaszadóknak 9. osztályos. Korosztályok szerinti a kitöltők legnagyobb számban a 15-16 és a 17-18 éveseket képviselték.

A közösségi média tanulásban való alkalmazásával kapcsolatos kérdőívre összesen 45 válasz érkezett, ezek közül 28 lány és 16 fiú válaszadó volt. A kitöltők nagy része (52%) 9. osztályos volt és a feltüntetett osztályok közül a 10. évfolyam nem képviseltette magát. Korosztályokat tekintve a 15-16 és a 17-18 éves válaszadók voltak a legnagyobb arányban, ahogyan az a tanulásszervezési módszerekkel kapcsolatos kérdőívben is.

3.7.2 Eredmények ismertetése a hipotézisek tükrében

3.7.2.1 Első hipotézishez tartozó eredmények

Az első hipotézisem az volt, hogy a középiskolás diákok előtérbe helyezik az alternatív, hagyományostól eltérő módszerekkel való tanulást. Ezen hipotézisem az első, valamint a második kutatási kérdésekhez kapcsolódik. Első kérdésben arra kerestem a választ, hogy melyek azok a szakirodalom alapján kiválasztott módszerek, amelyek a középiskolában a legnagyobb mértékben előfordulnak. A második megfogalmazott kutatási kérdésben azt kutattam, hogy a középiskolás diákok véleménye egyezik-e a szakirodalom alapján meghatározott állásponttal a módszerek sikerességével kapcsolatban.

A beérkezett válaszok alapján a feltevésemet, miszerint a diákok előtérbe helyezik az alternatív módszerekkel történő tanulást, igaznak bizonyult. A diákok a felsorolt, a dolgozatomban is megjelenő módszerek közül az online felületeknek az alkalmazását, valamint az egyéni munkát ítélték meg a leghatékonyabbnak. Az online felületek alkalmazásának az eredményessége talán abban rejlik, hogy a diákok komfortosabban érzik magukat az online térben. Otthonosan mozognak az internet világában, hiszen a ma felnövekvő generációk képviselői közül nagyon sokan már kisgyermek koruktól kezdve részei ennek az online világnak. Emellett a második legeredményesebb módszernek az egyéni munkát ítélték meg a kérdőívet kitöltők. Az első két módszer között véleményem szerint egy kapcsolatot is felfedezhetünk. A diákok mivel napjaik elég nagy részét inkább az online térben töltik, kommunikációjuk, szociális életük is inkább áthelyeződik ebbe a „világba” így a való életben fellépő magányosság lehet talán az oka annak, hogy a mindennapi, offline feladatok során hatékonyabban teljesítenek egy egyéni munka folyamán. Továbbá a leghatékonyabb módszerek között említették, a dolgozatomban a hagyományosnak tekintett tanári magyarázatot, valamint a szemléltetést is. Ezen két módszer megjelenése tehát alapvető fontosságú a diákok eredményes tanulása érdekében a vizsgált csoport elmondása alapján. Ami számomra egy meglepő eredmény volt, az az, hogy a csoportmunka hatékonysága nem volt annyira kimagasló, mint az előzőekben említett módszereké, de eredményessége még mindig említésre méltó.

Továbbá a diákok számára azt a kérdést is feltettem, hogy melyik módszerrel találkoznak a legtöbbször a tanórán és a válaszok az általam elgondoltakat nem igazolják. Elképzelésem szerint a tanárok nagyobb mértékben használják a kutatásomban alternatív módszerként megjelölt módszereket, de ez a feltevésem nem nyert bizonyosságot. Ez a feltételezést arra alapoztam, hogy elgondolásom alapján sok pedagógus próbál változtatni, színesen és a diákok igényeihez igazodóan összeállítani az óráikat, viszont a beérkezett válaszok alapján ez az állításom nem bizonyult igaznak. A diákok a tanári előadással (66,7%), a magyarázattal (30,8%) és a szemléltetéssel (2,6%) találkoznak leggyakrabban az órák folyamán. Ez a három módszer pedig mind a hagyományos módszerek kategóriájába sorolható, tehát a tanárok főleg az ilyen típusú módszereket helyezik előtérbe és a tanítás során ezekre a módszerekre alapozzák az oktatás legnagyobb részét.

A diákok által hatékónak ítélt módszerek és a tanárok által leggyakrabban használt módszerek nem minden esetben egyeznek. A tanári előadás, mint legnagyobb százalékban megjelenő módszert a diákok nem gondolták a további módszerek között hatékónak, viszont

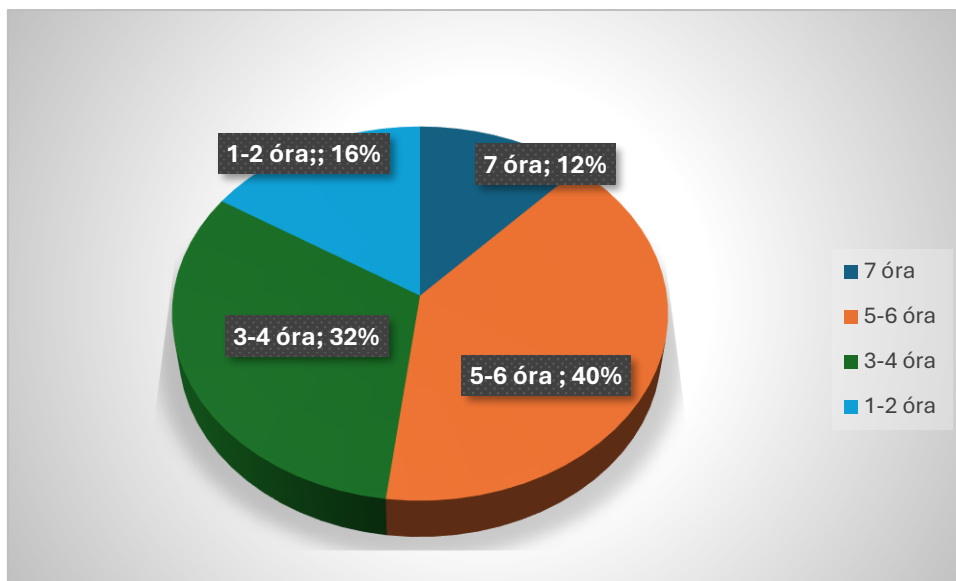
a magyarázat és a szemléltetés módszerei már nagyobb népszerűséggel jelennek meg a diákok körében.

3.7.2.2 Második hipotézishez tartozó eredmények

A második hipotézisem szerint a középiskolás diákok használják a különböző közösségi média oldalakat az egyéni tanulás folyamán. Ezen hipotézisemhez a kutatási kérdések közül a harmadik kérdésre építve fogalmaztam meg. Ezzel kérdéssel arra kerestem a választ, hogy mik a kedvelt közösségi média felületek a középiskolás diákok számára, a mindennapi használat alkalmával és a tanulás során.

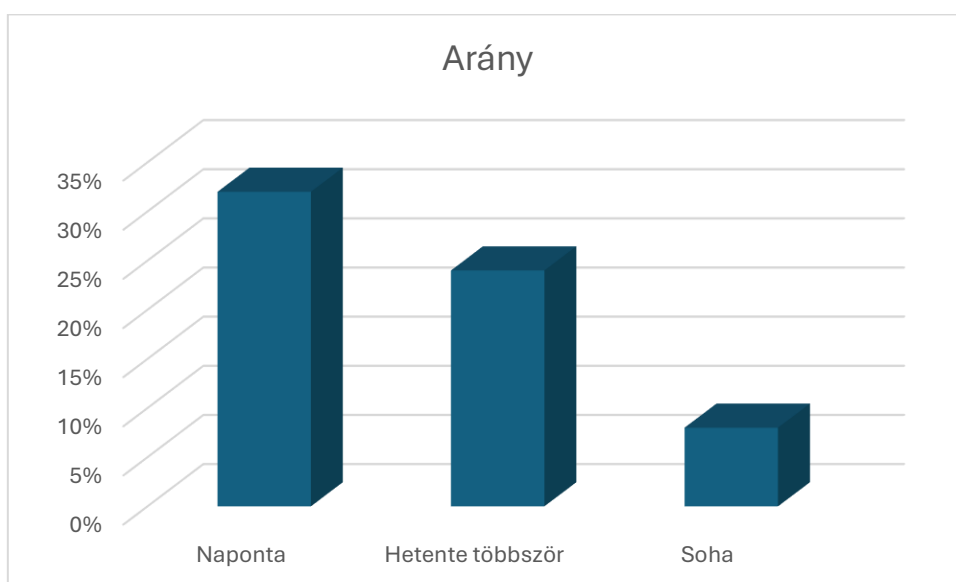
A kérdések megválaszolásához és a témához való hozzájárulás alapvető feltétele az, hogy a kérdőívet kitöltő személy rendelkezzen közösségi média oldallal. Az űrlap kitöltők 95%-a rendelkezik a felsoroltak közül bármelyik közösségi média felülettel. Továbbá a diákok a felsorolt platformok mindegyikét használják, viszont eltérő gyakorisággal. A leggyakrabban látogatott közösségi média oldalak a mindennapi és a tanulás során egyaránt a Facebook, Instagram és a YouTube. Ezt a három platformot a diákok ugyan olyan aránnyal (88%) használják. A legkevésbé megjelenő alkalmazás a Twitter, Telegram (8-8%) és a Reddit (4%) volt. A legkisebb mértékben megjelenő közösségi média felületek a dolgozatom során nem, vagy csak nagyon kis mértékben jelennek meg, hiszen a diákok elenyésző része használja ezeket.

A platformokon való jelenléttel kapcsolatos következő felmerülő kérdés az a használatukkal töltött idő mennyisége, amit a kérdőívben a diákoknak úgy kellett meghatározniuk, hogy egy nap átlagosan hány órát töltenek ilyen felületeken. Az űrlap kitöltésében részt vevő diákok 40% állította azt, hogy naponta nagyjából 5-6 órát tölt közösségi oldalakon, ami megdöbbentően nagy arány, hiszen ez azt jelenti, hogy ezen diákok napjuk 20%-át a közösségi médiában töltik és ehhez még hozzájöhet az internet további használata is. Továbbá 32%-a a válaszadóknak naponta 3-4 órán, 12% 7 órán vagy több, 16% mindössze 1 vagy 2 órán keresztül használja ezeket a felületeket bármilyen céllal. Ezen adatok figyelembevételével a tanulásra való használati gyakoriság megvizsgálása szempontjából lényegesek (1. ábra).

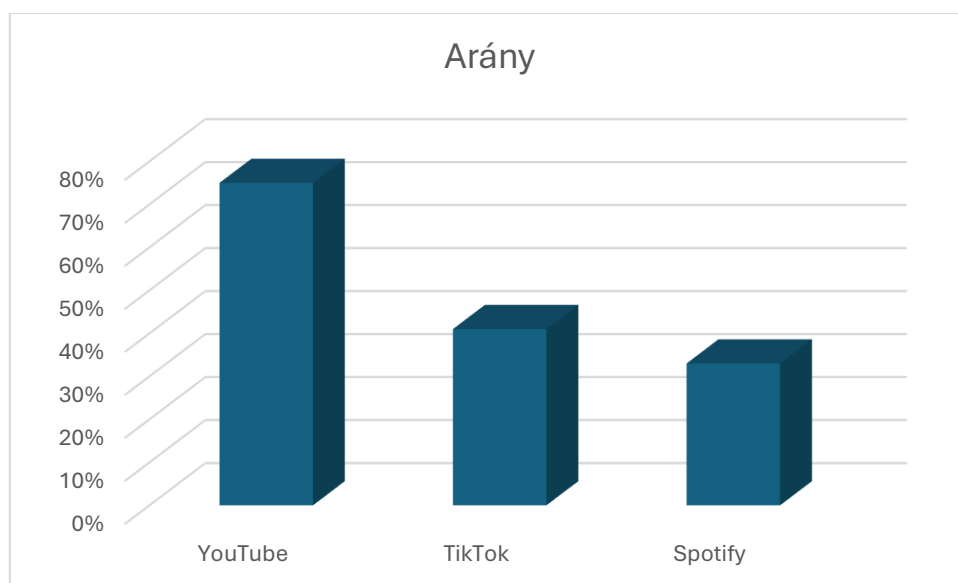
1. ábra. A tanulók közösségi oldalakon töltött napi időmennyisége

A válaszadók 32%-a naponta, 24%-a pedig hetente többször is látogatja ezeket a platformokat tanulás céljából. Mindössze 8%-a a válaszadóknak állítja azt, hogy soha nem használja ezeket a felületeket tanulás céljából (2. ábra). A nagy arányú hétköznapi, valamint tanulási célokra fordított használat mellett a válaszadók 96%-a nemcsak, hogy használja, de örömmel és gondok nélkül képes ezen felületek alkalmazására. Ezen két szempont nagy jelentőséggel bír, hiszen egy oktatási módszer alkalmazása során az elsődleges szempontok között kell hogy szerepeljen az, hogy a diákok tudják-e és szeretik-e használni az adott platformot.

2. ábra. A felületek használatának a gyakorisága (%)

Továbbá a diákok véleménye megegyezik abban, hogy melyen felületeket szokták tanulásra alkalmazni. 75% alkalmazza a YouTube felületét, 41% a TikTok platformot és 33% használja a Spotify alkalmazást a tanulásuk során (3. ábra). Ezen platformokat személyesen is ismerem és használom is őket, tehát saját tapasztalatomból is állíthatom, hogy a fentebb felsorolt és a kutatás során megvizsgált közösségi média oldalak közül ez a három platform a leghatékonyabb a tanulás során. A YouTube és Spotify felületein számos videó és a második esetében kizárólag podcast áll a tanulni vágyók rendelkezésére. A TikTok felülete a gyors és megbízható információszerzéssel és azok tovább osztásával megkönnyíti a tanulás folyamatát.

3. ábra. A legkedveltebb, tanulásra használt felületek aránya

A felsorolt adatok alapján a diákok döntő többsége használja ezeket a felületeket a tanulás folyamán és az ismertetett információk egy képet is adnak számunkra arról, hogy a közösségi média tanulássorán való alkalmazása milyen módon és milyen felületeken történik a középiskolás diákok között.

3.7.2.3 Harmadik hipotézishez tartozó eredmények

A harmadik hipotézisemben azt fogalmaztam meg, hogy a középiskolás tanulók nyitottak arra, hogy a közösségi média oldalak nagyobb részét képezzék a tanulás folyamatának akár a tanórák folyamán is.

Összeségében a diákok nyitott attitűdöt mutattak a közösségi média használatával kapcsolatban. Erre a következtetésre több minden is rávezetett. Első sorban a diákok már most nagy számban alkalmazzák napi vagy heti rendszerességgel a vizsgált platformokat, ezek közül is 4 közösségi

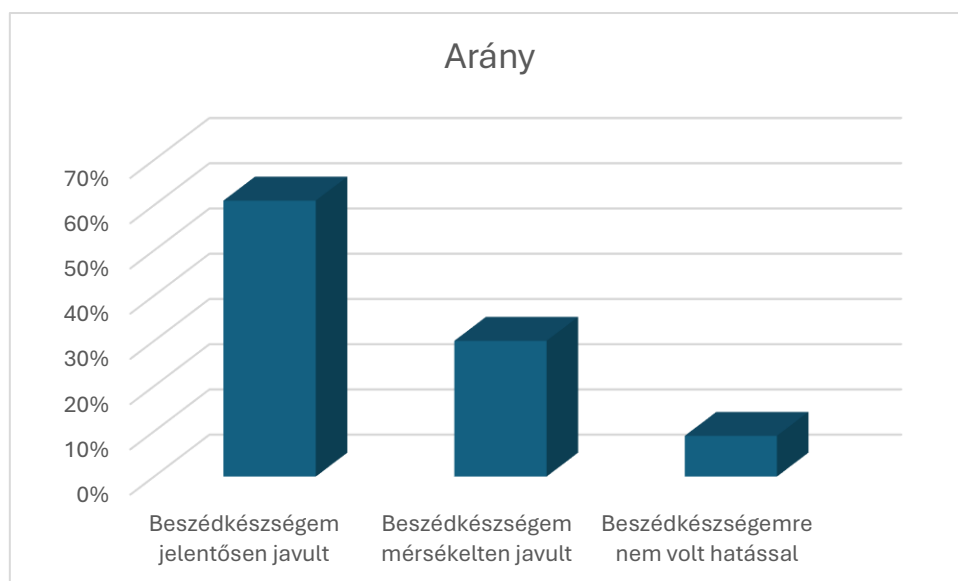
média a legnépszerűbb a válaszadók között. A legkedveltebb oldalak a YouTube, TikTok, Spotify, Instagram. Továbbá a diákok között az általam felsorolt, közösségi média tanulásban megjelenő használatával kapcsolatos előnyök nagy számban és majdnem kivétel nélkül mindenkinél megjelennek. Ezzel egyidőben az esetlegesen felmerülő nehézségeket vagy hátrányokat csak kisebb mértékben tapasztalják, vagy éppen tudatosan is védekeznek ellene vagy próbálnak ellene tenni, az ezzel és az előnyökkel kapcsolatos információk bővebb ismertetésére a következő pontban kerül sor. A tudatos közösségi média használat és egyes platformok rendszeres és ezáltal azzal a platformmal kapcsolatos ismeret bővítése jelenti az alapot arra, hogy a diákok nemcsak az önálló tanulásuk során, de az órákon is megfelelően és hatékonyan használják ezeket az alkalmazásokat.

3.7.2.4 Negyedik hipotézishez tartozó eredmények

A negyedik és egybe utolsó hipotézisem az volt, hogy a mindennapi használat következtében a diákok egyszerűen és hatékonyan tudnák alkalmazni az dolgozatom folyamán említett platformokat a tanórai tanulásuk alkalmával. Ezen hipotézisemet a negyediként megfogalmazott kutatási kérdésekre alapoztam, melyben azt kutattam, hogy a közösségi média használatában, az általam említett, előnyök és nehézségek milyen mértékben jelennek meg a középiskolás diákok életében az elmondásuk szerint.

Ezen hipotézisem igazolása vagy éppen cáfolásaként vizsgáltam meg a közösségi média tanulásban való használatának az előnyeit és a hátrányait a diákok között, oly módon, hogy ehhez kapcsolódóan állításokat fogalmaztam meg és egy 1-4-ig terjedő Likert skálán kellett meghatározniuk, hogy az adott állítás mennyire igaz rájuk. A skálán az 1-es számmal jelölt jelentette azt, hogy nagyon nem értenek egyet az állítással a. A 4-es számmal jelölt azt jelentette, hogy nagyon egyet értettek a megfogalmazott állítással.

Első előnyként említettem meg a beszédkésztség javulását, amire a válaszadók 61% egyetértő választ adott, 30% kis mértékben nem értett egyet az állítással és a 9% válaszolta azt, hogy nagyon nem igaz rá ez az állítás (4. ábra). A 61%-os egyetértő válaszok egy meglepő eredménnyel szolgált. Számos szakirodalomban olvashatunk arról, hogy ezen platformok használata során a felhasználók beszédkésztsége nem fejlődik, hiszen nem történik interakció, ami alapvető feltétele a beszédkésztség fejlődésének. A kapott eredmények mögött az a jelenség állhat, hogy a diákok beszédkésztségük fejlődése során főleg a szókincsük bővítésére gondolhattak, ami például idegennyelvek tanulása során nagy mértékben hasznos lehet.

4. ábra. A diákok véleménye a beszédkészségük erősödéséről

Ezek alapján a válaszadók nagyobb része állítja azt, hogy a közösségi média használata segíti a beszédkészségük fejlődését.

A következő előny, amellyel kapcsolatban egy állítást fogalmaztam meg az a jelenség, hogy a közösségi média platformokon a diákok könnyebben keresnek információkat. A diákok 88%-a válaszolta azt, hogy nagyon is igaz rá ez az állítás, tehát a diákok több mint háromnegyede tud egyszerűen információkat keresni ezeken a platformokon. A következő előnyként a gondolatok egyszerűbb kifejezését határoztam meg. A diákok még mindig túlnyomó többsége (64%) mondta azt, hogy könnyebben tudja kifejezni gondolatait ezeken az oldalakon, viszont itt már nagyobb arányban fordultak elő azon vélemények, miszerint nem tudják jobban kifejezni magukat a diákok ezeken a felületeken. Az utolsó állítás a közösségi média által nyújtott kollaborációs lehetőségekkel volt kapcsolatos. A diákok 64% állította, hogy használja ilyen céllal a közösségi médiát, ami ismételten a válaszadók egy nagy hányadát jelenti.

Összegezve tehát a dolgozatomban megjelenő előnyökkel a diákok több mint háromnegyede és egy esetben majdnem 90%-a találkozik, szóval kijelenthetem, hogy a szakirodalom alapján ismertetett előnyök valósak és a gyakorlatban is megfigyelhetők. Ez az eredmény jelentős, hiszen a könnyű információszerzés nagy mértékben felgyorsíthatja és megkönnyítheti a platformok tanórán való alkalmazását.

A dolgozatom és az űrlap alkalmával a következő nehézségeket, hátrányokat emeltem ki. A figyelem könnyű elterelődése volt az első hátrány. Ezzel kapcsolatban a diákok 60% állította azt, hogy igaz rá a feltett állítás. Mindössze tehát 40%-a a diákoknak állította azt, hogy a

figyelem elterelődése nem okoz gondot számára. Ez egy olyan jelenlevő problémára és nehézségre hívja fel a figyelmet, amivel fontos foglalkozni és a közösségi média módszerként való alkalmazása esetén a diákoknak meg kell tanítani azt, hogy hogyan tudják leküzdeni ezt. Az eredményes munka érdekében fontos az, hogy a diákok megfelelően tudjanak koncentrálni és kizárni a tanulás szempontjából nem lényeges ingereket. Ezen készségek elsajátításához pedig a pedagógusok nyújthatnak segítséget.

A következő nehézség, amivel találkozhatnak a diákok az az időnem megfelelő beosztása. Számomra meglepő módon, a diákok 72% állította azt, hogy nem ütközik problémába az idő megfelelő beosztása során. Viszont fontos, hogy koncentráljunk a maradék 28%-ra is, akiknek igenis nehézségük van ezen a téren és ezen diákok miatt lényeges, hogy az oktatás során hangsúlyt fektessünk a megfelelő időbeosztás készítésére és alkalmazására.

A harmadik és negyedik nehézségek az információk kritikus elemzése és ezzel kapcsolatban az ellenőrzött források használata. A diákok 36%-a számára nehézség megítélni az megbízhatóságát a közösségi médián fellelhető adatoknak. Ennek a hátránynak a kiküszöbölése érdekében a diákok 90% százaléka próbál ellenőrzött forrásból származó információkkal dolgozni és ilyen információkra alapozni tudását. Tanári segítséggel ez a hátrány is könnyen leküzdhetővé válik. Ha a pedagógus javaslatokat tesz arra, hogy milyen weboldalak, cikkek vagy akár videók a megbízhatóak akkor nagy mértékben lecsökken ennek a hátránynak a jelenléte.

Az utolsó felmerülő hátrány az adatbiztonsággal kapcsolatos jelenségek. A válaszadók tudatosan tesznek az adatbiztonságukért, hiszen 90%-a a megkérdezetteknek használ adatbiztonsági beállításokat és 84%-a a tanulóknak nem adja meg könnyedén az adatait a közösségi média platformoknak. Ez az arány a válaszadók nagy részét megálla, de pedagógusként fontos, hogy törekedjünk arra, hogy ez akár a 100%-ot is elérje. A diákok megfelelő módú és idejű tájékoztatása hozzájárulhat ahhoz, hogy biztonságosan tudják alkalmazni ezeket a platformokat.

A válaszok alapján állíthatom, hogy a diákok tisztában vannak a közösségi média tanulás során, esetlegesen felmerülő hátrányokkal és nagy százalékuk próbál is tenni ezen hátrányok leküzdéséért. További fejlődés ezen a téren a pedagógusok beavatkozásával történhet meg. Az esetlegesen megjelenő előnyök nagy mértékben megfigyelhetőek a diákoknál, ami a közösségi média tanulásba való beintegrálása szempontjából egy pozitív eredmény.

4.Következtetések

A kutatásom elvégzése után állíthatom, hogy a kérdőívben részt vevő középiskolás diákok összességében hatékonyabbnak ítélik meg a hagyományostól eltérő módszereket, viszont kiemelkedően fontos számukra a hagyományos módszerek, például a tanári magyarázat vagy a szemléltetés, jelenléti is. A diákok elmondása alapján, viszont a tanárok még mindig a hagyományos módszereket részesítik előnyben. Ezek alapján szeretném kiemelni tehát, hogy az oktatás és nevelés során lényeges a fejlődés és a folyamatos megújulás, viszont nem szabad elhanyagolni a jól bevált és a diákok nagy része által eredményesnek ítélt a dolgozatomban hagyományosként definiált módszereket sem. A megjelenő, különböző típusú módszerek együttes és kiegyensúlyozott alkalmazása jelentheti a hatékonyság növelését a középiskolások körében.

A diákok elmondása alapján, a tanárok még mindig a hagyományos módszereket részesítik előnyben, amely attitűd a diákokhoz igazodás szempontjából változásra vár. Ezen változásért a pedagógusok maguk felelnek és szükséges hozzá egy olyan attitűd, amely törekszik az innovációra, a diákokhoz való igazodásra és továbbá egy motivált és kreatív személyiség is elengedhetetlen.

Továbbá a kutatásom alapján elmondhatom, hogy a diákok nyitottak a közösségi média használatára a tanóra folyamán, hiszen azt már egyéni tanulásuk során napi vagy heti rendszerességgel alkalmazzák. A mostanában népszerűnek vélt platformok nagy részét nemcsak a mindennapokban, de tanulásuk során is hatékonyan és mivel jártasak ezeken az oldalakon így egyszerűen is tudják őket alkalmazni. Továbbá állíthatom, hogy a szakirodalomban lévő, a diákoknál a közösségi média tanulásban való használatával kapcsolatos előnyök a gyakorlatban is megjelennek és ezeket a tanulók nagy mértékben érzékelik és azokat jól ki tudják használni. Emellett viszont az esetleges hátrányok és nehézségek is változó rendszerességgel, de megjelennek. Ezen megfigyelés alapján állíthatom, hogy a diákok tudatosan próbálnak meg fellépni az esetleges problémákkal szemben, viszont a diákok egy kisebb százaléka nem tudja egyedül kezelni ezeket. Ezért is lenne fontos, hogy a tanárok például a digitális eszközök alkalmazása során kiemeljék az esetlegesen fellépő nehézségeket és megtanítsák a diákoknak azt, hogy milyen módszerekkel tudják leküzdeni az ilyen típusú akadályokat.

5.Összefoglalás

A kutatásom elsődleges célja az volt, hogy bemutassak és hatékonyságuk alapján vizsgáljam, majd rendszerezem, a szakirodalom által is meghatározott oktatási módszereket és hogy javaslatot tegyek arra, hogy a tanítás és tanulás folyamatába egy modern, új módszerként emeljük be a közösségi média használatát a tanórákon. Ehhez az első lépések között van annak a megvizsgálása, hogy a diákok már most hogyan használják ezeket a platformokat az egyéni tanulásuk során.

A kutatásom során képet kaptam arról, hogy a középiskolás diákok legtöbbször a dolgozatomban hagyományosként feltüntetett módszerekkel találkoznak a tanórán, viszont ezek eredményessége nem minden esetben volt a legkiemelkedőbb. A digitális felületek használata, az egyéni feladatmegoldás, szemléltetés és a magyarázat módszereket tartották a leghatékonyabbnak a válaszadók.

Továbbá képet kaptam a diákok közösségi média használati szokásaikról is. Ezen belül a használati gyakoriságról, a platformokon töltött időről és a különböző platformok diákok közötti megjelenési gyakoriságáról. Ezek mellett vizsgáltam az esetlegesen megjelenő előnyöket és a hátrányokat a közösségi média tanulás során való alkalmazásával kapcsolatban. Az előnyöket a diákok háromnegyede és egy esetben több mint 80%-a érzékeli, így tehát kijelenthetem, hogy a szakirodalomban megjelenő előnyök a gyakorlatban is megállják a helyüket. A nehézségek, hátrányok jelenléte is megfigyelhetőek a diákok között. Legnagyobb problémának a figyelem könnyű elterelődése jelent meg, amire a jövőben ezen módszer használata esetén nagy figyelmet kell fordítani. A további felsorolt nehézségek kisebb arányban jelentek meg és ha ezek meg is jelennek a tanulók tudatosan tesznek ezek leküzdéséért vagy hatásuk csökkentéséért.

Felhasznált irodalom

- B. Tier Noémi, Dányi Andrea (2012). Alma a fán, Fókuszban a tanulás támogatása. [Alma a fán 2 2012marcius nyomdai.indd \(tka.hu\)](#)
- DMC Prompt. (n.d.). *Szakértői mozaik*. Elérhető: <https://dmc.prompt.hu/hu/resources/methods/szakertoi-mozaik>
- Erettsegitotelek.com. (2020, November 12). *Az információs társadalom jellemző jegyei, a mutatók, Magyarország érvényesülése*. Elérhető: <https://erettsegitotelek.com/2020/11/az-informacios-tarsadalom-jellemzo-jegyei-a-mutatok-magyarorszagi-ervenyesulese/>
- Eszterházy Károly Egyetem. (n.d.). *Az információs társadalom*. Elérhető: https://forgos.uni-eszterhazy.hu/wp-content/tananyagok/tamop/komelm_alapjai/03_07/37_az_informcis_trsadalom.html
- European Commission. (n.d.). *Digital Education Action Plan (2021–2027)*. Elérhető: <https://education.ec.europa.eu/hu/focus-topics/digital-education/action-plan>
- European Commission. (n.d.). *Digital Education Action Plan*. Elérhető: <https://education.ec.europa.eu/hu/focus-topics/digital-education/action-plan>
- Falus Iván, Szűcs Ida (2022). A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tantás tanulásához. Akadémiai Kiadó
- Faragó, P. (2003). *Tudás alapú társadalom kialakulása Magyarországon*. *Szociológia*, 5(1), 7–17. Elérhető: <https://szociologia.hu/dynamic/070304farago.pdf> (2024.10.12.)
- Karvalics, Z. L. (2005). *Információ, tudás, társadalom, gazdaság, technológia: Egy egységes terminológia felé*. *Információs Társadalom*, 5(4), 7–17. Elérhető: <https://real.mtak.hu/147326/1/inftars.V.2005.4.1.pdf> (2024.10.12.)
- Knausz Imre (é.n.). A tanítás mestersége [Knausz Imre: A tanítás mestersége \(oszk.hu\)](#)
- Kulcsár, L. (2021). *A jövő munkahelyei a tudásalapú társadalomban*. Elérhető: <https://unipub.lib.uni-corvinus.hu/9641/1/74-97-1.pdf> (2024.10.13.)
- Miskolci Egyetem. (n.d.). *Tudásalapú társadalom*. Elérhető: <https://atti.uni-miskolc.hu/segedanyagok/Tudasalaputarsadalom.pdf> (2024.10.13.)
- Mrázik Julianna (2021). Az e-tanulás segítése. A tanulásszervezés átkeretezése hagyományos és nem hagyományos környezetben. Képzés és Gyakorlat Neveléstudományi folyóirat. 2021/3-4. szám [Az e-tanulás segítése. A tanulásszervezés átkeretezése hagyományos és nem hagyományos környezetben | Képzés és Gyakorlat : neveléstudományi folyóirat \(trainingandpractice.hu\)](#)
- M. Lee Manning, Katherine T. Bucher. (2014) Classroom Management Models, Applications and Cases. [Manning, M Lee_Bucher, Katherine T - Classroom management_models, applications, and cases-Pearson \(2013_2014\).pdf](#) (2024.09.25.)
- Nagy József (2005). A hagyományos pedagógia kultúra csődje. ELTE, BTK, Pedagógiai Tanszék [Iskolakultúra 2005. június-július \(oszk.hu\)](#)

Óhidy Andrea (2005.). Az eredményes tanítási óra jellemzői. Új pedagógiai szemle 55.évf. 12.sz [Új pedagógiai szemle 55. évf. 12. sz. 2005. december - EPA \(oszk.hu\)](#)

Pető, Zs. (n.d). *Kooperatív tanulás: Aronson mozaikmodszere*. Elérhető: <https://petrozsuzsa.hu/kooperativ-tanulas-aronson-mozaikmodszere/>

THPanorama. (n.d.). *A tudásalapú társadalom eredete, jellemzői, jelentősége*. Elérhető: <https://hu.thpanorama.com/articles/cultura-general/sociedad-del-conocimiento-origen-caractersticas-importancia.html>

Vass, V. (2020). A tudásgazdaság és a 21. századi kompetenciák összefüggései. *Új Munkaügyi Szemle*, 1(1), 30–37. Elérhető: <http://real.mtak.hu/154560/>

Walter Doyle (1980). Classroom Management [ed206567.tif.pdf](#) (2024.09.10.)